

NHỮNG TIẾN BỘ MỚI TRONG NGÀNH SẢN XUẤT PHÂN BÓN Ở CHÂU PHI

Trong lĩnh vực sản xuất phân bón, châu Phi vừa là cơ hội lớn vừa là thách thức lớn. Nông nghiệp chiếm 16% tổng sản phẩm quốc nội (GDP) của châu Phi và là nguồn thu nhập chính của người dân nông thôn tại đây. Châu Phi cũng sở hữu diện tích đất có thể canh tác nhưng đang bỏ hoang lớn nhất thế giới (202 triệu ha), chiếm một nửa diện tích đất loại này trên thế giới.

Từ năm 2006 đến nay, tiêu thụ phân đạm, phân lân và phân kali tại châu Phi đã tăng gần gấp đôi, đạt 17 kg/ha, nhưng hiện vẫn có triển vọng tăng trưởng rất lớn. Một báo cáo của Viện Dinh dưỡng cây trồng châu Phi (APNI) cho biết, nếu người nông dân trồng ngô tại Nigêria sử dụng lượng phân bón tối ưu trên mỗi hecta thì năng suất thu hoạch sẽ tăng mạnh, từ trung bình 2 tấn/ha lên trên 7 tấn/ha, qua đó tăng mạnh khả năng tự bảo đảm nguồn cung lương thực thực phẩm của đất nước.

Nhưng do nhiều yếu tố nên phần lớn người nông dân châu Phi không thể tiếp cận các nguồn phân bón với giá cả phải chăng. Hiệp hội Nông nghiệp và phân bón châu Phi - một tổ chức phi chính phủ được thành lập năm 2012 - cho biết, tuy tiêu thụ phân bón của những người nông dân nhỏ (chiếm đa số trong những người nông dân ở khu vực và đang canh tác phần lớn diện tích đất nông nghiệp) đã tăng trong thập niên qua nhưng vẫn còn thấp hơn nhiều mức cần thiết. Nguyên nhân là do nông dân châu Phi đang đứng trước nhiều thách thức khiến cho tiêu thụ phân bón một cách hiệu quả của họ bị hạn chế.

Những thách thức đó bao gồm việc có ít hoặc không có kinh nghiệm sử dụng phân

bón, không có thông tin về loại phân bón thích hợp và liều lượng sử dụng bón phân trên loại đất tương ứng, khả năng hạn chế đối với việc tiếp cận các nguồn vốn vay, thị trường phân mảnh, giá cao, cơ sở hạ tầng yếu kém.

Những dự án sản xuất phân đạm

Theo Công ty tư vấn và phân tích thị trường GlobalData tại Anh, công suất amoniác trên toàn thế giới dự kiến sẽ tăng gần 25% trong những năm tới, từ 230,88 triệu tấn năm 2020 lên 284,21 triệu tấn năm 2025. Ấn Độ, Nga và Nigêria sẽ chiếm hơn một nửa của tổng mức tăng này. Nigêria cũng đã công bố kế hoạch tăng 7,8 triệu tấn/năm công suất amoniác trong thời kỳ 2020-2025, chiếm hơn 20% tổng mức tăng của thế giới.

Nguồn cung ổn định khí thiên nhiên không đắt tiền (được sử dụng cả như nguyên liệu và năng lượng trong sản xuất phân đạm) là yếu tố then chốt cho kế hoạch tăng công suất nói trên của Nigêria. Nigêria hiện sản xuất hơn 1,5 nghìn tỉ phit khối mỗi năm, nhưng khoảng 400 tỉ phit khối đang bị đốt bỏ. Tổ hợp amoniác mới của

nhà tỉ phú Aliko Dangote (người giàu nhất châu Phi) đã bắt đầu vận hành thử vào tháng 3/2020. Khi chuyển sang giai đoạn sản xuất thực sự, tổ hợp nằm cạnh thành phố Lagos và trị giá 2 tỉ USD này sẽ có bốn dây chuyền với công suất 1,5 triệu tấn amoniắc/ năm và 3 triệu tấn urê/ năm.

Trong khi đó, Công ty Indorama Eleme Fertilizer & Chemicals với trụ sở ở Singapo đang tiếp tục xây dựng dây chuyền số 2 tại tổ hợp phân đạm của mình ở Nigiêria. Công ty hiện đã sản xuất 1,5 triệu tấn phân đạm/năm tại dây chuyền số 1. Dây chuyền mới với giá trị đầu tư 3,3 tỉ USD và công suất 1,5 triệu tấn urê/ năm sẽ tăng gấp đôi sản lượng của tổ hợp lên 3 triệu tấn urê/năm.

Giữa thập niên 2020, nhà sản xuất phốtphat của Maroc là Tập đoàn OCP đã công bố sẽ đưa vào vận hành nhà máy amoniắc của mình tại Nigiêria vào năm 2024. Nhà máy với vốn đầu tư 2,5 tỉ USD này có công suất 750.000 tấn amoniắc/năm và 1 triệu tấn phân hỗn hợp/năm.

Với phát hiện gần đây về nguồn khí ngoài khơi (bao gồm mỏ Zohr với 30 nghìn tỉ phit khối), Ai Cập trở thành quốc gia dẫn đầu về sản xuất phân đạm (17 nhà máy trong nước), đồng thời là thị trường tiêu thụ phân

bón quan trọng ở vùng thung lũng và hạ lưu sông Nil màu mỡ. Hoạt động xây dựng nhà máy amoniắc mới của Công ty NCIC tại đây đang được triển khai theo kế hoạch. Tháng 6/2020, Công ty SBN (Áo) đã hoàn thành chế tạo thiết bị cao áp cốt phần nhẹ với công suất 1050 tấn/ngày cho nhà máy amoniắc của NCIC tại Ain El Sokhana, cách thủ đô Cairo 100km về phía đông nam. Nhà máy mới dự kiến sẽ đi vào vận hành năm 2022 và sẽ có công suất 440.000 tấn NH₃/năm, 380.000 tấn urê/năm, 300.000 tấn CAN/năm.

Năm 2019, Công ty OCI và Công ty dầu mỏ quốc gia Abu Dhabi đã sát nhập các cơ sở sản xuất phân bón của mình ở Ai Cập, Algieri và Các Tiểu vương quốc Ảrập thống nhất, tạo thành công ty liên doanh Fertigllobe. Công ty mới có công suất sản xuất 5 triệu tấn urê/năm và 1,5 triệu tấn NH₃/năm, hiện đang cung ứng sản phẩm cho khu vực Trung Đông - Bắc Phi cũng như các thị trường xuất khẩu, góp phần hỗ trợ sự phát triển của ngành nông nghiệp tại Đông Phi, châu Á và Braxin ■

HS

Theo World Fertilizer, 4/2021

THƯƠNG MẠI HÓA CHẤT

(Tiếp theo trang 8)

đến thời gian gần đây, khi Braxin bắt đầu nhập khẩu từ Mỹ.

Tháng 5/2019, Cục Khảo sát địa chất Braxin đã công bố báo cáo cho thấy có mối liên hệ giữa hoạt động ở mỏ khai thác muối của Công ty Braskem với những thiệt hại địa chất được quan sát thấy ở các khu vực xung quanh, ví dụ các hiện tượng sụt lún và nứt đất. Mỏ này cung cấp nguyên liệu cho nhà máy sản xuất xút-clo và EDC của Braskem. Việc đóng cửa mỏ đã dẫn đến sự sụt giảm mạnh sản lượng EDC ở Braxin.

Trước đây, Braxin chỉ nhập khẩu những lượng EDC rất nhỏ, nhưng sau khi mỏ nói trên

bị đóng cửa thì nhập khẩu EDC đã tăng dần và ảnh hưởng đáng kể đến cung cầu EDC trên thế giới.

Braxin mới đây cũng đã công bố dự án mở rộng nguồn cung nước sạch cho 99% dân số vào năm 2034. Hiện nay chỉ có 80% dân số quốc gia này được tiếp cận nước sạch, vì vậy điều kiện vệ sinh ở đây thấp hơn so với nhiều quốc gia khác. Dự án nói trên sẽ kéo dài nhiều năm và đòi hỏi tăng đáng kể sản lượng clo để xử lý nước cũng như mở rộng hệ thống ống PVC. Dự kiến, nhập khẩu EDC sẽ tăng để hỗ trợ sự gia tăng sản lượng PVC. Đối tác thương mại chính của Braxin trong lĩnh vực EDC là Mỹ, tuy nhiên đây cũng sẽ là cơ hội cho các nhà sản xuất Trung Đông. Dự án mới của Braxin sẽ trở thành cơ hội quan trọng cho một số công ty xuất khẩu EDC của Trung Đông ■

HS

Theo IHS Markit, 12/2020